

T. B. M. M.

(S. Sayısı : 153)

1131 Sayılı Kanunla Onaylanan Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasası'nda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Dördüncü Ek Protokol'ün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmâr, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/272)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : K. K. Gn. Md. 07/196-1311/06490

16.12.1991

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve İçtüzüğü'nün 78 inci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulu'na uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Süleyman Demirel

Başbakan

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : K. K. Gn. Md. 07/101-59/04242

30.7.1990

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'na 27.6.1990 tarihinde kararlaştırılan "1131 Sayılı Kanunla Onaylanan Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasası'nda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Dördüncü Ek Protokol'ün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı", gerekçesi ve protokol ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Yıldırım Akbulut

Başbakan

GEREKÇE

1964 yılında Viyana'da toplanan XV. Dünya Posta Kongresi, tüm dünya ülkeleri posta servislerinin etkili bir şekilde hizmet sunarak uluslararası düzeyde haberleşmeyi geliştirmek ve sosyal, kültürel ve ekonomik alanlarda ülkeler arasındaki işbirliğini en yüksek düzeye ulaştırmak ganesiyle Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasasını kabul etmiştir. Bu Kuruluş Yasası, 1131 sayılı ve 13.3.1969 tarihli kanunla onaylanmıştır. Her 5 yılda bir yapılan Dünya Posta Birliği Kongreleri günün gelişen şartlarını da gözönünde bulundurmak suretiyle hazırlanan Ek Protokollerle bu Kuruluş Yasasında bazı değişiklikler yapılabilmektedir.

13 Kasım - 14 Aralık 1989 tarihleri arasında Vaşington'da yapılan XX. Dünya Posta Kongresince düzenlenen Dördüncü Ek Protokolle Kuruluş Yasasında, Posta İdareleri arasında kullanılan para biriminin değiştirilmesi, Birliğe katılma veya girme, Birlikten çıkma usulünün ve İsviçre Konfederasyonu Hükümetinin yetkisinde bulunan bazı hükümlerin değiştirilmesi ve Kongrenin Sözleşme ve Anlaşmaların İcra Tüzüklerinin değiştirme yetkisinin kaldırılması gibi değişiklikler yapılmıştır.

Bu bakımdan, Kuruluş Yasası Hükümlerini tamamlayıcı nitelikteki Dördüncü Ek Protokolün de bir kanunla onaylanması uygun görülmektedir.

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve
Turizm Komisyonu
Esas No. : 1/272
Karar No. : 7.

17.1.1992

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1131 Sayılı Kanunla Onaylanan Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasası'nda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Dördüncü Ek Protokol'ün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı, Dışişleri ve Ulaştırma Bakanlıkları temsilcilerinin hazır bulunduğu 15.1.1992 tarihli 4 üncü Birleşiminde, Komisyonumuzca görüşülüp incelenmiştir.

Komisyonumuz, kuruluş yasası hükümlerini tamamlayıcı nitelikteki dördüncü protokolün onaylanmasını uygun bulmuş ve tasarının maddelerine geçilmesini kabul etmiştir.

Tasarının 1, 2 ve 3 üncü maddeleri aynen kabul edilmiştir.

İşbu rapor havalesi gereği Dışişleri Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla arz olunur.

Başkan
Mehmet Adnan Ekmen
Batman
Sözcü
Muhammet Kaymak
Adana
Üye
Turgut Tekin
Adana
Üye
Ömer Lütfi Coşkun
Balıkesir
Üye
Haydar Baylaz
Bingöl
Üye
Abdullah Fırat
Erzurum
Üye
Yusuf Namoğlu
İstanbul
(İmzada Bulunamadı)
Üye
Gürol Soylu
İstanbul
Üye
Cengiz Bulut
İzmir
Üye
Ziya Halis
Sivas

Başkanvekili
Latif Sakıcı
Muğla
Kâtip
Abdürrezak Yavuz
Şanlıurfa
Üye
Hayri Doğan
Antalya
Üye
Bahattin Şeker
Bilecik
(İmzada bulunamadı)
Üye
Sükrü Erdem
Bursa
Üye
İbrahim Yaşar Dedelek
Eskişehir
Üye
İsmail Sancak
İstanbul
Üye
Mehmet Bahattin Yücel
İstanbul
Üye
Mehmet Sincar
Mardin
Üye
Hüseyin Erdal
Yozgat

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu
Esas No. : 1/272
Karar No. : 48

3.7.1992

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1131 Sayılı Kanunla Onaylanan Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasasında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Dördüncü Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı Komisyonumuzun 1.7.1992 Tarihli 11 inci Birleşiminde Dışişleri Bakanlığı ve Ulaştırma Bakanlığı temsilcilerinin katılmalarıyla görüşülmüştür.

Kuruluş Yasasında, Posta İdareleri arasında kullanılan para biriminin değiştirilmesi, Birliğe katılma veya girme, Birlikten çıkma usulünün ve İsviçre Konfederasyonu Hükümetinin yetkisinde bulunan bazı hükümlerin değiştirilmesi ve Kongrenin Sözleşme ve Anlaşmaların İcra Tüzüklerinin değiştirme yetkisinin kaldırılması gibi değişiklikler yapan Protokol Komisyonumuzca uygun bulunarak Tasarı Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Ali Dinçer
Ankara

Kâtip
Abdullatif Şener
Sivas
Üye
Hüsamettin Özüç
Bursa
(İmzada bulunamadı)
Üye
Arslan Adnan Türkoğlu
Çorum

Üye
Mustafa Doğan
Gaziantep

Başkanvekili
Fethi Akkoç
Bursa
(İmzada bulunamadı)
Üye
Kâmran İnan
Bitlis
Üye
İsmail Coşar
Çankırı

Üye
Cemal Özbilen
Kırklareli
(İmzada bulunamadı)
Üye
Halil Başol
Tekirdağ

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

1131 Sayılı Kanunla Onaylanan Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasasında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Dördüncü Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 13 Mart 1969 tarihli ve 1131 sayılı Kanunla onaylanan Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasasında değişiklik yapılmasına ilişkin Dördüncü Ek Protokolün 1.1.1991 tarihinden geçerli olmak üzere onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

<i>Yıldırım Akbulut</i>	
Başbakan	
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>M. Keçeciler</i>	<i>K. İnan</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>H. Doğan</i>	<i>G. Taner</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>C. Çiçek</i>	<i>I. Çelebi</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>V. Dinçerler</i>	<i>M. Yazar</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>İ. Özarslan</i>	<i>E. Konukçyan</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>İ. Özdemir</i>	<i>M. Taşar</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>K. Akkaya</i>	<i>H. Örüç</i>
Adalet Bakanı	Millî Savunma Bakanı
<i>M. O. Sungurlu</i>	<i>İ. S. Güray</i>
İçişleri Bakanı	Dışişleri Bakanı
<i>A. Aksu</i>	<i>A. Bozer</i>
Maliye ve Gümrük Bakanı	Millî Eğitim Bakanı
<i>A. Kahveci</i>	<i>A. Akyol</i>
Bayındırlık ve İskân Bakanı	Sağlık Bakanı
<i>C. Altınkaya</i>	<i>H. Şugun</i>
Ulaştırma Bakanı	Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanı
<i>C. Tuncer</i>	<i>L. Kayalar</i>
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı	Sanayi ve Ticaret Bakanı
<i>İ. Aykut</i>	<i>Ş. Yürür</i>
Sanayi ve Tab. Kay. Bak.	Kültür Bakanı
<i>F. Kurt</i>	<i>N. K. Zeybek</i>
	Turizm bakanı V.
	<i>N. K. Zeybek</i>

**BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE
TURİZM KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN**

1131 Sayılı Kanunla Onaylanan Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasasında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Dördüncü Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

**DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN**

1131 Sayılı Kanunla Onaylanan Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasasında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Dördüncü Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

DÜNYA POSTA BİRLİĞİ KURULUŞ YASASINA DÖRDÜNCÜ EK PROTOKOL

İÇİNDEKİLER

Maddeler

- I (Değiştirilen 7 nci madde)
- II (Değiştirilen 11 inci madde)
- III (Değiştirilen 12 nci madde)
- IV (Değiştirilen 21 inci madde)
- V (Değiştirilen 22 nci madde)
- VI (Değiştirilen 23 üncü madde)
- VII (Değiştirilen 25 inci madde)
- VIII (Değiştirilen 26 ncı madde)
- IX
- X
- XI

- Para Birimi
- Birliğe Katılma veya Kabul Usul
- Birlikten Çekilme Usul
- Birliğin Giderleri Üye Ülkelerin Katılma Payları
- Birliğin Senetleri
- Bir Üye Ülkenin Uluslararası İlişkilerini Sağladığı ülkelere, Birliğin Senetlerinin Uygulanması
- Birlik Senetlerinin İmzalanması, Aslına Uygunluğunun Onaylanması, Tasdiki ve Diğer Kabul Usulleri,
- Birlik Senetlerinin Tasdikinin ve Diğer Kabul Usullerinin Tebliği
- Dünya Posta Birliğinin Kuruluş Yasasına Ek Protokollere Katılmanın Bildirilmesi.
- Ek Protokole ve Birliğin Diğer Senetlerine Katılma
- Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasasına Ek Protokolün Yürürlüğe Konması ve Süresi

DÜNYA POSTA BİRLİĞİ KURULUŞ YASASINA DÖRDÜNCÜ EK PROTOKOL

Vaşington'da Kongre halinde toplanan Dünya Posta Birliği üye ülke hükümetlerinin tam yetkili temsilcileri, 10 Temmuz 1964 tarihinde Viyana'da kararlaştırılmış olan Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasasının 30 uncu maddesinin 2 nci fıkrasına göre, sözü edilen Kuruluş Yasasında aşağıdaki değişiklikleri onaylanması kaydıyla kabul etmişlerdir.

Madde I

(Değiştirilen 7 nci madde)

Para birimi

Birlik senetlerinde kullanılan para birimi, Uluslararası Para Fonu (IMF) hesap birimidir.

Madde II

(Değiştirilen 11 inci madde)

Birliğe katılma veya kabul. Usul

1. Birleşmiş Milletler Teşkilatı'nın her üyesi Birliğe katılabilir.
2. Birleşmiş Milletler Teşkilatı'nın üyesi olmayan her hükümlen ülke, Birliğe, üye ülke sıfatıyla kabulünü isteyebilir.
3. Birliğe katılma veya kabul isteği, Birliğin Kuruluş Yasasına ve uygulaması mecburi olan senetlerine katılmayı tazammun eden kesin bir beyana dayanmalıdır. Bu beyan, ilgili ülke hükümeti tarafından, duruma göre, katılmayı bildirecek veya kabul isteği konusunda üye ülkelere başvuracak olan Uluslararası Büro Genel Müdürlüne gönderilir.

4. Birleşmiş Milletler Teşkilatı üyesi olmayan ülke, isteğinin Birlik üyesi ülkelerden en az üçte ikisi tarafından tasvibi halinde, üye ülke sıfatıyla kabul edilmiş sayılır.

5. Katılma veya üye sıfatıyla kabul edilme, Uluslararası Büro Genel Müdürü tarafından üye ülke hükümetlerine tebliğ edilir. Katılma veya kabul keyfiyeti bu tebliğ tarihinden başlayarak geçerli olur.

Madde III

(Değiştirilen 12 inci madde)

Birlikten Çekilme, Usul

1. Her üye ülke, Kuruluş Yasasından ayrılacağını, ilgili ülke hükümeti tarafından uluslararası Büro Genel Müdürüne ve onun aracılığıyla üye ülkeler hükümetlerine bildirmek suretiyle Birlikten çekilme hakkına sahiptir.

2. Birlikten çekilme, 1 nci fıkrada öngörülen beyanın Uluslararası Büro Genel Müdürü tarafından alındığı günden başlayarak bir yılın bitiminde geçerli olur.

Madde IV

(Değiştirilen 21 inci madde)

Birliğin Giderleri, üye ülkelerin Katılma Payları.

1. Her Kongre :

a) Birliğin yıllık giderlerinin,

b) Gelecek Kongrenin toplantısına ilişkin giderlerin ulaşabileceği en yüksek tutarı belirler.

2. Hal ve durum gerektirdiği takdirde, Genel Tüzüğün buna ait Hükümleri göz önünde bulundurulmak kaydıyla, 1 nci fıkrada öngörülen giderlerin en yüksek miktarı aşılabılır.

3. 2 nci fıkrada öngörülen muhtemel giderler dahil olmak üzere Birliğin giderleri, Birlik üyesi ülkeler tarafından ortaklaşa olarak karşılanır. Bu amaçla, her üye ülke, yer almak istediği katılma payı sınıfını belirler. Katılma payı sınıfları Genel Tüzükte belirlenmiştir.

4. II. Madde uyarınca Birliğe katılma veya kabul halinde, ilgili ülke, Birlik giderlerinin bölünmesi bakımından yer almak istediği katılma payı sınıfını serbestçe seçer.

Madde V

(Değiştirilen 22 inci madde)

Birliğin Senetleri

1. Kuruluş Yasası, Birliğin temel senedir. Birliğin teşkilatına ait kuralları kapsar.

2. Genel Tüzük, Kuruluş Yasasının uygulanmasını ve Birliğin çalışmasını sağlayan hükümleri kapsar. Genel Tüzük bütün üye ülkeleri bağlar.

3. Dünya Posta Sözleşmesi ve bunun icra Tüzüğü, uluslararası posta servisine uygulanan müşterek kuralları ve mektup postası hizmetlerine ilişkin hükümleri kapsar. Bu senetler bütün üye ülkeleri bağlar.

4. Birliğin Anlaşmaları ve bunların icra Tüzükleri, bu anlaşmalara katılan üye ülkeler arasında mektup postası hizmetlerinden gayri hizmetleri düzenler. Bunlar yalnız bu ülkeleri bağlar.

5. Sözleşme ve Anlaşmaların yürütülmesi için gerekli uygulama yöntemlerini kapsayan icra Tüzükleri, Kongre tarafından alınan kararlar gözönünde bulundurularak, İcra Konseyi tarafından tespit edilir.

6. 3,4 ve 5 inci fıkralarda gösterilen Birliğin senetlerine gereği halinde eklenen son protokoller, bu senetlere ilişkin ihtirazi kayıtları kapsar.

Madde VI

(Değiştirilen 23 üncü madde)

Bir üye ülkenin Uluslararası İlişkilerinden sorumlu olduğu topraklara Birlik Senetlerinin Uygulanması.

1. Her ülke, Birlik senetlerinin kendi tarafından kabulünün uluslararası ilişkilerinden sorumlu olduğu topraklara veya bunlar arasında yalnız bazılarına şamil olduğunu her zaman beyan edebilir.

2. 1 nci fıkrada öngörülen beyan, Uluslararası Büro Genel Müdürüne gönderilmelidir.

3. Her üye ülke, 1 nci fıkrada öngörülen beyanın konusu olan Birlik senetlerinin kendi hakkında uygulanmaması için Uluslararası Büro Genel Müdürüne her zaman bir tebliğde bulunabilir. Bu tebliğ, Uluslararası Büro Genel Müdürünce alındığı tarihten bir yıl sonra hüküm ifade eder.

4. 1 ve 3 üncü fıkralarda öngörülen beyan ve tebliğler, Uluslararası Büro Genel Müdürü tarafından üye ülkelere bildirilir.

5. 1'den 4'e kadar olan fıkralar, Birliğin üyesi sıfatını taşıyan ve bir üye ülkenin uluslararası ilişkilerinden sorumlu olduğu topraklara uygulanmaz.

Madde VII

(Değiştirilen 25 inci madde)

Birlik Senetlerinin imzalanması, Aslına Uygunluğunun Onaylanması, Tasdiki ve Diğer Kabul Usulleri

1. Kongrenin çıkardığı Birlik senetleri, üye ülkelerin tam yetkili temsilcileri tarafından imzalanır.

İcra Tüzüklerinin aslına uygunluğu, İcra Konseyi Başkanı ve Genel Sekreteri tarafından onaylanır.

2. Kuruluş Yasası, bunu imzalayan ülkelere, ilk imkânda tasdik olunur.

3. Birliğin Kuruluş Yasası dışında kalan senetlerinin onaylanması, bunları imza eden ülkelerden her birinin Anayasası kurallarına göre yapılır.

4. Bir ülke Kuruluş Yasasını veya kendisi tarafından imzalanan diğer senetleri onaylamadığı takdirde, bundan dolayı Kuruluş Yasası ve diğer senetler, onları tasdik veya kabul eden diğer ülkeler için hükümden düşmez.

Madde VIII

(Değiştirilen 26 ıncı madde)

Birlik Senetlerinin Tasdikinin ve Diğer Kabul Usullerinin Tebliği

Kuruluş Yasası'nın, bunun Ek Protokollerinin tasdikine ve gerektiğinde Birliğin diğer senetlerinin onaylanmasına ait belgeler, bunları üye ülke hükümetlerine bildirecek olan Uluslararası Büro Genel Müdürüne en kısa zamanda gönderilir.

Madde IX

Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasasına Ek Protokollere Katılmanın Bildirilmesi.

1989 Vaşington Kongresi Kararlarının yürürlüğe konulduğu tarihten itibaren 1969'da Tokyo'da düzenlenen Ek Protokole, 1974'te Lozan'da düzenlenen ikinci Ek Protokole ve 1984'te Hamburg'da düzenlenen üçüncü Ek Protokole katılmaya ilişkin belgeler Uluslararası Büro Genel Müdürüne gönderilir. Uluslararası Büro Genel Müdürü de bunu üye ülke hükümetlerine bildirir.

Madde X

Ek Protokole ve Birliğin Diğer Senetlerine Katılma

1. Bu Protokolü imzalamayan üye ülkeler buna her zaman katılabilir.
2. Kongrece yenilenen senetlere taraf olan, ancak bunları imzalamayan üye ülkeler en kısa süre içerisinde buna katılmak zorundadır.

3. 1 ve 2 nci fıkralarda öngörülen durumlara ilişkin katılma belgeleri, Uluslararası Büro Genel Müdürüne gönderilir. Uluslararası Büro Genel Müdürü de bunu üye ülke hükümetlerine bildirir.

Madde XI

Dünya Posta Birliğı Kuruluş Yasasına Ek Protokolün Yürürlüğe Konması ve Süresi

Bu Ek Protokol 1 Ocak 1991 tarihinde yürürlüğe konacak ve belirtilmeyen bir süre yürürlükte kalacaktır.

Üye ülke Hükümetlerinin tam yetkili temsilcileri, hükümetleri Kuruluş Yasası metnine konulmuş gibi aynı güç ve değeri taşıyacak olan işbu Protokolü düzenlemiş ve Uluslararası Büro Genel Müdürünün gözetiminde bulundurulmak üzere bir nüsha olarak imza etmiştir. Bunun bir örneğı Kongrenin yapıldığı ülke hükümetince tarafların her birine verilecektir.

14 Aralık 1989 tarihinde Vaşington'da yapılmıştır.

